

kultusz felől nézve ez könnyen hathat „démonizálásnak”, vagy „bulvárosításnak” (346), hiszen Csehy is él Nyáry módszerével, amennyiben maga is felfedi Kölcsey (2.5.3.), Babits (3.6.), vagy Pilinszky (3.12.) életművéhez kapcsolódó „anekdoták, pletykák, ténytársítások hálózat[át]” (346), amelyek szignifikánsan képek dinamikáját a megszokott hangsúlyokat. Pilinszky kapcsán például a következőket írja a szerző: „Aki azt hinné, Pilinszky sikeresen titkolt valamit: végzetes téved. Ő tulajdonképpen mindent beleírt verseibe: s a kevés egyértelműen megfogalmazott szöveg mellett számos a magyar nyelv nemtelenségének köszönhetően a queer olvasat irányából is értelmezhető szöveget kapunk. Sőt megkockáztatható akár az a kijelentés is, hogy a Pilinszky-líra egyik központi feszültséggócá épphogy a másság és a bűn viszonyából adódó, különösen kegyetlen pszichomachia. Kérdés, van-e bátorságunk a test és a vágy misztériumai felől olvasni a szövegeit, hogy ki merjük-e kezdeni a kanonikussá merevedett értelmezői hagyományt?” (434) Csehynek egyértelműen van ehhez bátorsága, hiszen olvasata pontosan ezeket a kanonikus interpretációkban mellőzött feszültségeket helyezi az értelmezés középpontjába.

A mikroelemzésekben és a tágabb perspektívák felvázolásában is jeleskedő kötetben olvashatunk többek között a barátság, a bajtársiasság és a homoerotika permutációiról, a nemi ambivalenciákat, a férfi- és fiútest szépségét megverselő költeményekről éppúgy, mint a homoszexualitást végletesen elítélő egyházi, vagy kortárs „keresztény-konzervatív” nézőpontokról. Számomra különösen a Thaly Kálmánról (3.2.), Vay Sándorról (3.5.), vagy a winckelmanni esztétikai elvek homoerotikus retorikával való összefüggéseiről szóló (2.13.) passzusai voltak revelatív erejűek. Bizonyosan lesznek olyan olvasói Csehynek, akik hiányolni fognak egyes nevet a tárgyalt költők közül, azonban a könyv kidolgoz egy olyan elméleti kontextust, amelyben már könnyen elhelyezhető egy újabb szerző. A monográfiában ugyanis kiemelt szerepet kap a Reed-modell egy módosított változata (40–41): a szöveg „lényegében mindvégig ezt a saját használatra ki- és átalakított értelmezési hálózatot, mintázatot alkalmazza” (41), egy olyan keretet adva a könyvnek, amelyben a homoerotikus költészet változatos hangjainak mindegyike elnyerheti a helyi értékének megfelelő pozíciót.

Nyilván a könyv nem vákuumban vizsgálja a magyar költészeti hagyomány queer vonásait, így gyakran előkerülnek a világirodalmi párhuzamok, például Babits kapcsán Oscar Wilde (3.6., 359–361), Berda József és Reichard Piroksa kapcsán Walt Whitman (3.9., 385 és 3.18., 502), vagy önálló fejezetként Ginsberg (4.5.) és Kavafisz (4.7.) költészetének magyar recepciója. A költészeti perspektíva mellett a kötet vége felé közeledve egyre gyakrabban kerülnek az értelmezés látóterébe más médiumok is, például test és vers kapcsolata (4.3.7.), a költészet képzőművészettel (4.2., 4.10.), hollywoodi filmmel (*Trója*: 146–147, *Nagy Sándor*: 213), hanggal vagy a performansszal való összefüggésrendszerrel (4.16.). Fontos kultúrtörténeti szerepe is van a Mások (4.3.) és a Labrisz (4.3.6.) folyóiratok irodalmi termésével fog-

lalkozó résznek, amely „közegteremtő” (546) lapoknak a célja Csehy szerint „egy alternatív létesztétika kimunkálása, melynek lényege, végső célja egy új, a többségitől eltérő, élhető és teljes értékű identitás kimunkálása volt.” (584) Ha hihetünk a szerző megállapításának, mely szerint manapság már a mainstream kulturális folyóiratok is sokkal nyitottabbak „a másság irodalmi megjelenítése” iránt (585), akkor ez reményt ad arra is, hogy a queer látásmód és kérdésfeltevés a közeljövőben utat találjon a hivatalos értelmezői diszkurzus által legitimnek tartott olvasásmódok közé is. A kezdeti reakciók legalábbis kedvezőnek látszanak, hiszen a könyvet és szerzőjét jó néhány rendezvényre meghívták az utóbbi időben (LMBT Történeti Hónap, Háttér Társaság, Sziget, Pozsonyi Magyar Intézet stb.), s a fogadtatás mindenhol kedvező, ugyanakkor élénk vitára serkentő volt. S ha ezek a termékeny viták a továbbiakban is folytatódnak, akkor a *Szodoma és környéke* már elvégezte a feladatát: értelmes és izgalmas diszkurzust nyitott egy gyakorta heves érzelmeiket kiváltó témáról.

ITT ÁLLOK A FERENCIEKEN A METRÓFELJÁRÓNÁL, ESTE FÉL TIZKOR, ÉS NEM VAGYOK BENNE BIZTOS, HOGY ÉRTEM, AMIT A VELEM SZEMBEN ÁLLÓ SRAIC KÉRDEZ. ELŐSZÖR ARRA GONDOLOK, EZ ANGOLTUDÁSOM HANYATLANSÁNAK ÚJABB JELE, DE NEM, TÉNYLEG AFELŐL ERDEKELŐDİK, HOL EHEZNE VALAMIT.

TEKINTVE, HOGY EGY BOLT ELŐTT ÁLLUNK, A ZAVAROM ÉRTHETŐ.

ELKÉPZELHETŐ, HOGY A KOSUTH UTCA'N, AMI KIS TÚLZÁSSAL KÖZVILÁGÍTÁS NÉLKÜL IS FÉNYBEN ÚSZNA A SEREGENYI GYORSBÜFÉ CÉGERÉTŐL, ENNEK AZ EMBERNEK AZ EN IRÁNYMUTATÁSOMRA VAN SZÜKSÉGE AHHOZ, HOGY JÓLLAKJON?

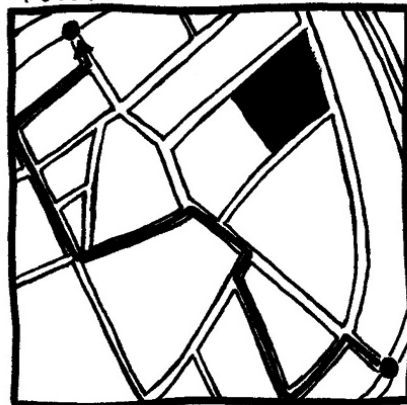
AZTÁN AMIKOR HAMBURGEREKREŐL KEZD BESZÉLNI, MÁR TÉNYLEG KEZDEM MAGAM HÜLYÉN ÉREZNI.

MEGTÖRTÉNHEK, HOGY AZ ÉH-SÉG ELVETTE AZ ESZÉT, BÁR ENNEK PÁR PERCE MEG NEM SOK JELET ADTA, MIKOR A VERES PÁLNE UTCA'N BELEBOTLOTTAM.

MINDIG TESZEK EGY KIS KITERŐT, HA TUDOM, HOGY A MEGBESZÉLTNÉL HAMARABB FOGOK ODAÉRNI EGY TALÁLKOZÓHELYRE...

PÉLDAUL AZ ILYEN SZITUÁCIÓKAT ELKERÜLENDŐ. PEDIG NEM HIÁNYZIK BELÖLEM A SEGÍTKÉSZSÉG. TÖKRE JÓ ARC VAGYOK.

NA PERSZE CSAK ADDIG, AMIG RAM NEM TÖR AZ ÉHSÉG (MESÉLHETNEK).

HOGY PETRIT IDEZZEM:

A NEM-EVÉS TÜRHEŐTLENSÉGERŐL MEG UGMEBÁR MAISVALAKI ÍRT MARADANDÓ SOROKAT, DE EZ MOST MINDEGY.

A LÉNYEG, HOGY MEGÉRTEM ÉN EGT A SZAKÁLLAS FŐSZERT, AKI PÁR PERCCSEL KÉSŐBB MÁR MEGINT ITT VAN, ÉS A BIZTONSÁGI ŐRNEK TESZI FEL UGMANAZOKAT A KÉRDESEKET.

DE NINCS IDŐM EZEN CSODÁLKOZNI, MERT AHOGY OLDALRA NÉZEK, VALAMI MÁSON AKAD MEG A SZEMEM:

SZEGÉNY ÖRDÖG. AZT HISZEM, AZ ÉHSÉG EGY JÓCSKÁN ELŐREHALADOTT ÁLLAPOTBAN LEHET. ABBÓL GONDOLOM, HOGY MÁR LÁTTAM ILYET-

A MOZDULAT AZ ÖREG KOLDUSÉRA EMLÉKEZTET SOK ÉVVEL EZELETTŐRŐL, AKI PÁR FORINT REMÉNYÉBEN A VÁCI UTCA KÖVÉT CSÓKOLGATTA.

AKKORIBAN PITYU HAVEROMMAL SZINTE NAPI PENDSZERESSEGGEL LÓGTUNK ARRAFELE, LEGINKÁBB ABBÓL A NEVETSÉGES ÖRÖKBŐL, HOGY JÓL MEGBOTRANKOZTASSUNK MINDENKIT A KINEZETÜNKKEL.

A RÉGI SZÉP IDŐK, AMIKOR MÁSONKON RÖHÖGTÜNK, PEDIG MÁGUNKON KELLETT VOLNA, AMIERT HÚSZ ÉVVEL A MOZGALOM HALÁLA UTÁN MÉG KOMOLYAN AZT HITTÜK, PUNKOK LEHETÜNK A 2000-ES ÉVEKBEN.

NEM MONDHATNÁM, HOGY A TÁRSADALMI IGAZSÁGTALANSÁGOK ELLEN PRÓBÁLTUNK LÁZADNI...

RAJTUNK KÍVÜL MÉGSEM NAGYON ÁLT MEG SENKI, HOGY SEGÍTSEN RAJTA.

AZÓTA SEM LÁTTAM ÉTELT FOGATLAN SZÁJBAN OLYAN GYORSAN ELTŰNNI.

MINDIG IS UTÁLTAM A „MÁSHOL ÉHEZNEK” TÍPUSÚ DUMÁKAT, DE AKKOR AZÉRT ÁTFUTOTT AZ AGYAMON, HOGY TALÁN MÉGSEM SIRÁLYETETÉSRE KELLETT VOLNA ELPAZAROLNI A KENYÉR NAGYOBBIK FELET.

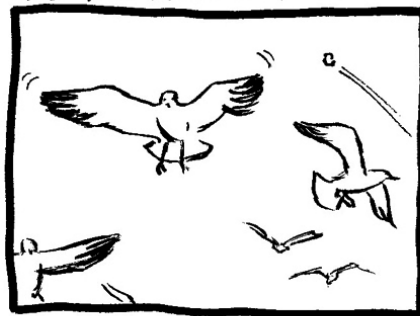
Ó, A SIRÁLYETETÉS.

EGY IDEJE MÁR CSAK PITYUAL KETTEN TARTOTTUK ÉLETBEN EZT A NAGYSZERŰ HAGYOMÁNYT, AMIT MÉG GIMIBEN TEREMTETTÜNK MEG, MI, „A RAJZOSOK”.

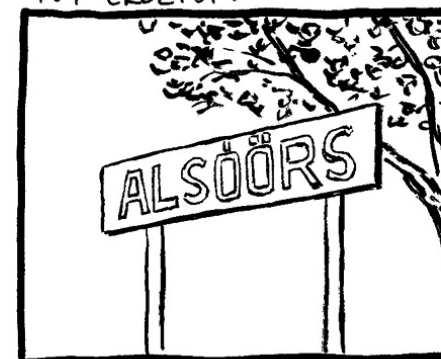
EGYMÁS KÖZT CSAK KOLIBRI-ETETÉSNEK HÍVtuk, A DÖLOG KÜLÖNLEGESÉGET UGMANIS AZ ADTA, HOGY NEMELYIK SIRÁLY A KAJA'RA VÁRVA PÁR MÁSODPERCIG EGYHELYBEN VERDESSE A SZÁRNYÁVAL. MI ERRE AZT MONDTUK, LEBEG.

DE HA'T CSAK ÚGY ÁRÁD'T BELÖLÜNK AZ INFANTILIZMUS AKKORIBAN. LEGTÖBBSZÖR AZ ÁRTALMATLAN FAJTA-

MOST MÉGIS AZ AZ EGY JUT ESZEMBE, AMIKOR A HÜLYESÉGÜNK MAJDNEM A VESZTÜNKET OKOZTA. NA JÓ, TULZOK, BÁR AKKOR KÁBÉ IGY ÉREZTÜK.

A LÁNOK VOLTAK TÖBBSÉGBEN AZ ELLENÉRVEKKEL:

DE SOSEM LEHETETT TUDNI, MIKOR SZABADUL EL KÖRÜLÖTTÜNK A POKOL. VAN EGY PÁR SZTORI...

OLYAN JÓL SIKERÜLT AZ EGY HETES BALATONI NYARALÁSUNK, HOGY NEM AKARÓDZOTT HAZAUTAZNUNK, PEDIG MÁR CSAK FILLÉREINK MARADTAK. GIMI UTÁNI NYÁR VOLT, TALÁN UTOLJÁ'RA LEHETTÜNK EGYÜTT EBBEN A FORMÁBAN.

DE VISZONYLAG KÖNNYEN RÁBESZÉLTÜK ÖKET A DOLOGRA.

A MAGABIZTOSSA'GUNK, HOGY MI MAJD KOMOLY FÉRFIAK MÓDJÁRA ELTARTUNK MINDENKIT, EGYÁLTALÁN NEM VOLT MEGALAPOZATLAN. VALAHOGY MINDIG ÖSSZE TUDTUNK GYŰJTENI ANNYI PÉNZT, AMENNYI KELLETT. PITYU NÉHA TÖBBET IS.

CIKI VOLT EGY SZÓVAL, MIKOR VÉGRE TUDATOSÍTOTTUK, HOGY NEM A NYŰZSGÓ NAGYVÁROSBAN VAGYUNK, HANEM EGY KIS KÖZSÉG-BEN, A-HOL TÖBBNYIRE IDŐS NÉNIK ÉS BÁCSIK LAKNAK, AKIK OTTHONRÓL IS RITKÁN MOZDULNAK KI, ÉS A KÉREGETÉS KULTÚRAJÁT SEM ISMERIK.

MÉGSEMISŰLVE TÉRTÜNK VISSZA A TÖBBIEKHEZ, AKIK ÉPP VIGAN SÖRÖZTEK, EGY NAGYLEKŰ KÜLFÖLDI STRANDOLÓTÓL UGHANIS HÁROM DOBOZ DREHERT KAPTAK, ANNYIRA TETSZETT NEKI, AHOGY ZENÉLNEK.

A MINIMÁLIS JÖKEDV NÉHÁNY ÓRAIG TARTOTT, AZTÁN RÁNK TÖRT AZ UNALOM, MEG AZ ÉHESÉG. VALAKI HOZOTT PÁR ZSÖMLÉT ÉS PARIZERT, DE A HANGULAT EGYRE NYOMOTTABB LETT.

CSAK PITYU GONDOLTA MÉG MINDIG VALAMIÉRT, HOGY EZ AZ EGÉSZ JÓL SÜLHETEL, ÉS PRÓBÁLT ERŐL MINDENKIT MEGGYŐZNI. MINKET VISZONT NEM FŰTÖTT A LEKESÉDES, ÉS A PARTON IS EGYRE HIDEGEBB LETT, AHOGY SÖTÉTEDETT.

ADDIG JÁTSZOTTUK A MENJÜNK-MARADJUNK JÁTEKOT, MÍGNEM VALAMI TÉNYLEG ELMENT: AZ UTOLSÓ VONAT. ÉHESEN ÉS ALMOSAN BELJEBB KÜSZTUNK A FALUBA, HATHA OTT KEVÉSBE FÁZUNK MAJD, MINT A VÍZPARTON.

ÚTKÖZBEN SIKERESEN ELVÁGTAM AZ ÚJAMAT EGY ÜVEGSZILÁNKAL, AMI A BAKANC SOM TALPÁBA FŰRÖDÖTT. ÉRZTEM, HOGY A TŰRELMEM VÉGEHEZ ÉREK.

AZ ÉJSZAKÁT EGYMÁSHOZ, PRESELDÖVE DIDEREFTÜK VÉGIG A JÁTSZÓTÉREN. LASSAN MINDENKIN ÚRRA' LETT AZ ELKESERÉDES.

A'M EGY IDŐ UTÁN A KIMERÜLTÉG AZT IS LEGYÖRTE. PIRKADATKOR MÁR NEM VOLT ERŐNK MEGSZÓLALNI SEM,

CSAK FOGTUK A HOLMINKAT, ÉS SZÉP LASSAN LEBOTORKÁLTUNK AZ ÁLLOMA'SRA,

ÉS VÁRTUK, HOGY BEÉRKEZEN A REGGELI VONAT,

AMI VÉGRE HAZAVISZ BENNÜNKET.

MICSODA LÜZER BANDA.

VALAHOL SZÉGYELLEM MAGAM, AMIÉRT A MAI NAPIG EZ A KOMOLYTALAN TÖRTÉNET MINŐSÜL AZ ÉN HATALMAS ÉHEZÉS-SZENVEDÉS ÉLMÉNYEMNEK. NEM IS GONDOLOM, HOGY PÁRHUZAMBÁ ÁLLÍTHATÓ LENNE ENNEK A FICKÓNAK A BAJÁVAL...

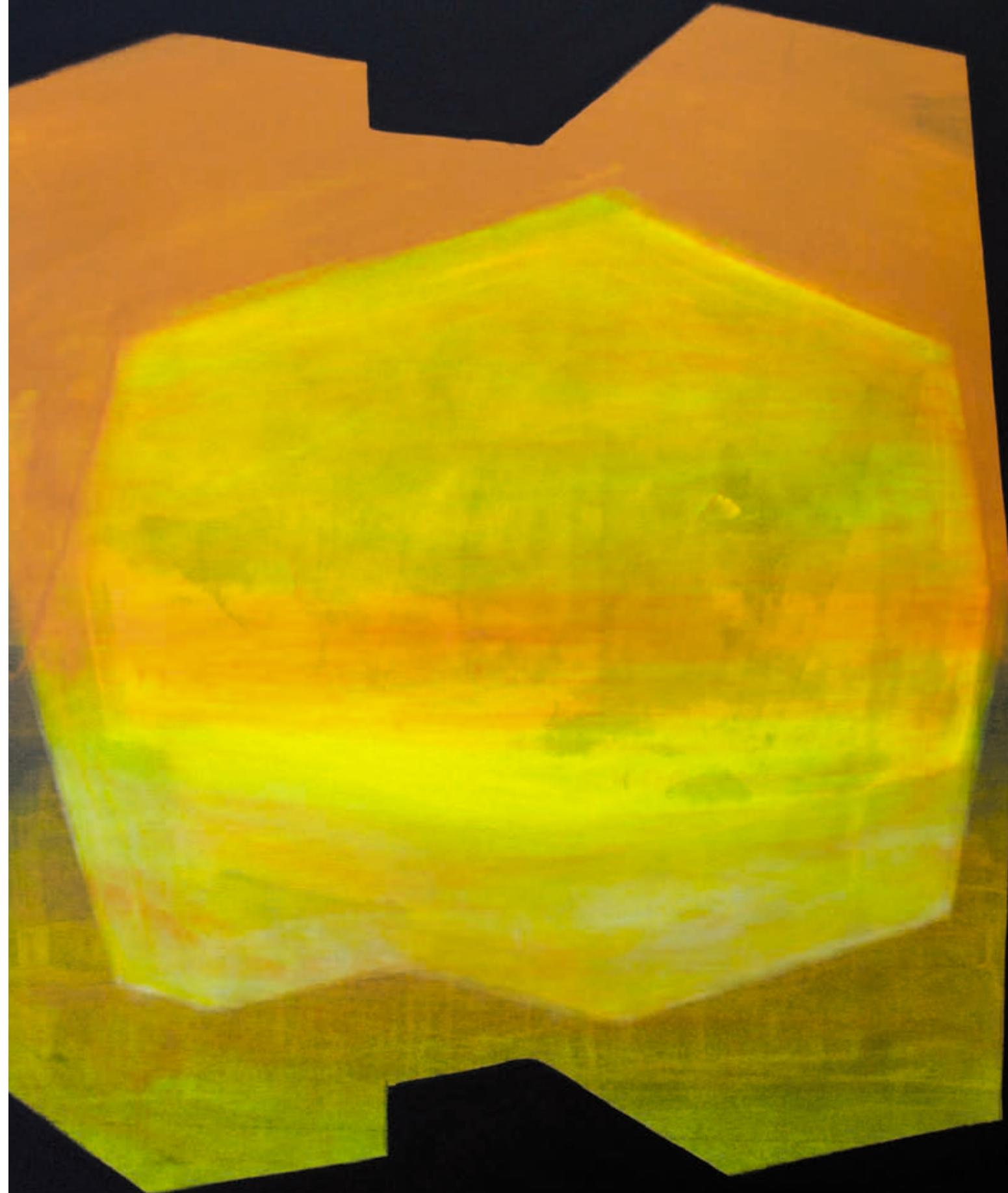
BÁRMI LEGYEN IS AZ. MERT ÚGY LÁTOM, ROSSZUL MÉRTÉM FEL ÉS MÉGSEM AZ ÉHSÉG GYÖTRI.

HANEM CSAK SIMÁN NEM SZÁZAS.

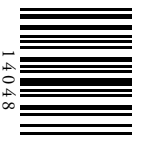
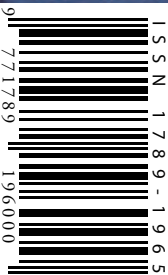

ANNYI BAJ LEGYEN. VÁROK TÖVÉBBS.

www.muut.hu

890 Ft

muut